

Vlaanderen
is open ruimte

PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF

Infobrochure vrijwillige stopzetting van varkensstallen
met een impactscore hoger dan 0,5%

1 INHOUD

1	Inhoud	3
2	Vooraf.....	4
3	De stopzettingsregeling	5
3.1	Hoe dien ik een aanvraag in?	5
3.2	Wie kan een aanvraag indienen?	5
3.3	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de stopzettings- en sloopvergoeding?	7
3.4	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettings- en sloopvergoeding?	8
4	Welke documenten moet ik toevoegen bij het aanvragen van een stopzettings- en sloopvergoeding?	13
5	De rangschikking van de aanvragen.....	13
6	De berekening van de vergoeding	14
6.1	Hoeveel vergunde varkens worden vergoed?	14
6.2	Hoeveel bedraagt de stopzettingsvergoeding?	14
6.3	Hoeveel bedraagt de sloopvergoeding?	16
7	De procedure van de oproep	16
8	Contact	17

2 VOORAF

Door het stopzetten van de varkensstallen en het annuleren van de bijhorende nutriëntenemissierechten, wil de Vlaamse Regering de uitstoot van ammoniak sterk terugdringen in Vlaanderen. Daarbij komen varkensbedrijven (KMO's) met een hogere impactscore eerst in aanmerking voor de stopzetting, zodat een maximale positieve impact op de habitat en soorten binnen de speciale beschermingszones wordt bekomen.

Op 24 juni 2022 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerpbesluit Vlaamse Regering betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen. Met dat besluit krijgt de steunregeling de nodige juridische basis. Na die principiële goedkeuring werd de steunregeling aangemeld bij de Europese Commissie in het kader van staatssteun. De Europese Commissie keurde de steunregeling goed op 9 maart 2023.

Op 10 maart 2023 keurde de Vlaamse Regering de steunregeling inhoudelijk goed en keurde ze ook de definitieve Programmatorische Aanpak Stikstof goed (PAS).

Nu de steunregeling inhoudelijk is goedgekeurd door de Vlaamse Regering wenst de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de varkenshouder in te lichten. Zo is er tijd om kennis te nemen van de ontwerpregeling en kan de afweging worden gemaakt om al dan niet in te stappen. De periode van indiening start op maandag 3 april 2023 en duurt tot en met 17 juni 2023.

Bijkomende vragen kunnen gesteld worden via het e-mailadres stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

○ Van 110 kg en meer	38,50

Daarnaast zal een deel van de niet ingevulde NER op het landbouwbedrijf waartoe de exploitatie met stop te zetten stallen behoort worden geblokkeerd zodat er met die NER geen varkens meer mee kunnen gehouden worden. Het deel van de niet ingevulde NER op het landbouwbedrijf dat zal worden geblokkeerd ten opzichte van alle niet ingevulde NER heeft een zelfde verhouding als de verhouding tussen de te annuleren NER van de stopgezette varkensstallen en de overige op het landbouwbedrijf aanwezige ingevulde NER.

- Na de stopzetting worden in de stopgezette stal geen dieren meer gehouden van de volgende diersoorten: rundvee, varkens, pluimvee, paarden en pony's, schapen, geiten en konijnen.
- Na de stopzetting en aanpassing van de vergunning kunnen op de exploitatie geen vergunningen bekomen worden die leiden tot een verhoging van de NH3-emissies ten aanzien van de aangepaste vergunning.
- Na de stopzetting kan de exploitant dezelfde activiteit van het houden van varkens niet opnieuw beginnen op een andere plaats.
- Als voor de stop te zetten stal VLIF-steun werd verkregen (op basis van besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 betreffende steun aan de investeringen en aan de overname in de landbouw) en de stal wordt vroeger dan 5 jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun stopgezet, dan zal de VLIF-steun geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd door die in mindering te brengen van de stopzettings- en sloopvergoeding. Wordt de stal vroeger stopgezet dan één jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun, dan wordt het volledige bedrag van VLIF-steun teruggevorderd. Wordt de stal later dan 1 jaar en vroeger dan 5 jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun stopgezet, dan wordt het terug te vorderen deel van de totale VLIF-steun berekend door dezelfde verhouding te nemen als de verhouding tussen de periode waarbij te vroeg werd gestopt en 5 jaar.
Voor de VLIF-steun die werd verkregen op basis van het voorgaande besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw is voor een periode van 10 jaar dezelfde regeling van toepassing. Als de stal vroeger dan 10 jaar na de laatste betaling van de VLIF-steun wordt stopgezet, dan zal de VLIF-steun gedeeltelijk worden teruggevorderd door die in mindering te brengen van de stopzettings- en sloopvergoeding. Het terug te vorderen deel van de totale VLIF-steun wordt bepaald door de verhouding tussen de periode waarbij te vroeg werd gestopt en 10 jaar.
- Na de stopzetting worden de bepalingen nageleefd van de regelgeving over zonevreemde functiewijzigingen.
Na het (al dan niet gedeeltelijk)stopzetten van een landbouwbedrijf kan de bedrijfswoning door de landbouwer verder worden bewoond zonder een zonevreemde functiewijziging aan te vragen.

De hoofdfunctie land- en tuinbouw van de exploitatiewoning vervalt in principe niet automatisch in een zonevreemde woonfunctie bij de stopzetting van de landbouwactiviteiten. Dat betekent dan ook dat de exploitant zelf, ook na het stopzetten van zijn landbouwbedrijf, de exploitatiewoning kan blijven bewonen zonder dat daarvoor voorafgaandelijk een omgevingsvergunning tot functiewijziging moet worden bekomen.

De bedrijfswoning en bijhorende stallen en loodsen kunnen nog verkocht worden. In het geval dat de woning en bijhorende gebouwen worden verkocht (of bij een andere overdracht van het zakelijk recht) en de woning heeft geen functie als landbouwbedrijfswoning omdat er geen resterende landbouwactiviteit meer is, dan moet een zonevreemde functiewijziging worden aangevraagd naar residentieel wonen vooraleer de nieuwe bewoner de woonst in gebruik neemt. Naast de functiewijziging naar residentieel wonen, zijn ook een aantal andere functiewijzigingen mogelijk (vb. 100m² kantoor, B&B, ..) De omgevingsvergunning tot functiewijziging is geen basisrecht en zal steeds afgewogen worden op basis van het regelgevend toetsingskader, de principes van de goede ruimtelijke ordening en functionele inpasbaarheid in de onmiddellijke omgeving. De lokale agrarische structuur, de impact op landbouwactiviteiten in de onmiddellijke omgeving en de potentie voor agrarisch hergebruik van het bebouwd onroerend goed zijn belangrijke toetsingscriteria die een invloed hebben op de besluitvorming. Bij het verkopen van de woning kunnen de stallen of bijgebouwen niet worden afgesplitst van de woning. De aanvraag voor een zonevreemde functiewijziging van de woning kan (maar niet noodzakelijk) samen aangevraagd worden met de omgevingsvergunning voor de sloop van de stallen.

Meer informatie vindt u op volgende websites:

<https://www.omgevingsloketvlaanderen.be/functiewijziging>

<https://omgeving.vlaanderen.be/toelaatbare-zonevreemde-functiewijzigingen>

[FAQ Zonevreemdheid.pdf \(vlaanderen.be\)](#)

Als deze voorwaarden bij en na het stopzetten niet worden nagekomen kan de uitbetaling worden geweigerd of kunnen de toegekende vergoedingen worden teruggevorderd. De aanvrager laat toe dat personeelsleden van de Vlaamse overheid de terreinen betreden om de nodige vaststellingen te doen.

De aanvraag voor het uitbetalen van de sloopvergoeding moet binnen de twee jaar na het ontvangen van de beslissing over het al dan niet toekennen van de sloopvergoeding ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag tot uitbetaling van de sloopvergoeding:

- De stal en de erfverharding moeten reeds gesloopt zijn. De uitbetaling van de maximale sloopvergoeding wordt gestaafd met bewijzen van gemaakte kosten. De belasting over de toegevoegde waarde (BTW) komt niet in aanmerking als kost om de sloopvergoeding aan te vragen. De uitbetaling van de maximale sloopvergoeding op basis van bewezen kosten kan gecombineerd worden met een eventuele ondersteuning bij asbestverwijdering in de land- en tuinbouw. Meer informatie hierover vind je op de website: <https://ovam.vlaanderen.be/ondersteuning-voor-land-en-tuinbouw> ..
- De stal of stallen worden in zijn totaliteit gesloopt met inbegrip van mestputten en funderingen. De sloop kan pas aanvangen na ontruiming en ontmanteling van het gebouw.
- De sloop van de stal of stallen kan pas starten nadat de vereiste vergunning is bekomen om de sloopwerken uit te voeren. Het slopen of afbreken van stallen is nagenoeg altijd vergunningsplichtig.
- Als het bouwvolume van alle niet-residentiële gebouwen opgenomen in dezelfde omgevings- of milieuvergunning waartoe de te slopen stal behoort groter is dan 1000 m³, mestputten meegerekend moet dat sloopopvolgingsplan toegevoegd worden aan de aanvraag van de omgevingsvergunning. Meer info op: <https://www.vlaanderen.be/sloopopvolgingsplan> of <https://ovam.vlaanderen.be/bouw-sloopopvolging>)

////////////////////////////////////

Het sloopopvolgingsplan bevat een asbestinventaris, een inventaris van alle andere afvalstoffen die zullen vrijkomen bij de sloop, alle aandachtspunten en technische details rond de aanpak van selectieve sloop- en afbraakwerken. Een deskundige geregistreerd bij Tracimat maakt een sloopopvolgingsplan op (<https://www.tracimat.be>). Tracimat moet vervolgens het sloopopvolgingsplan conform verklaren. Het conformverkleerde sloopopvolgingsplan maakt desgevallend deel uit van de aanbestedingsdocumenten, de prijsvraag en de contractuele documenten.

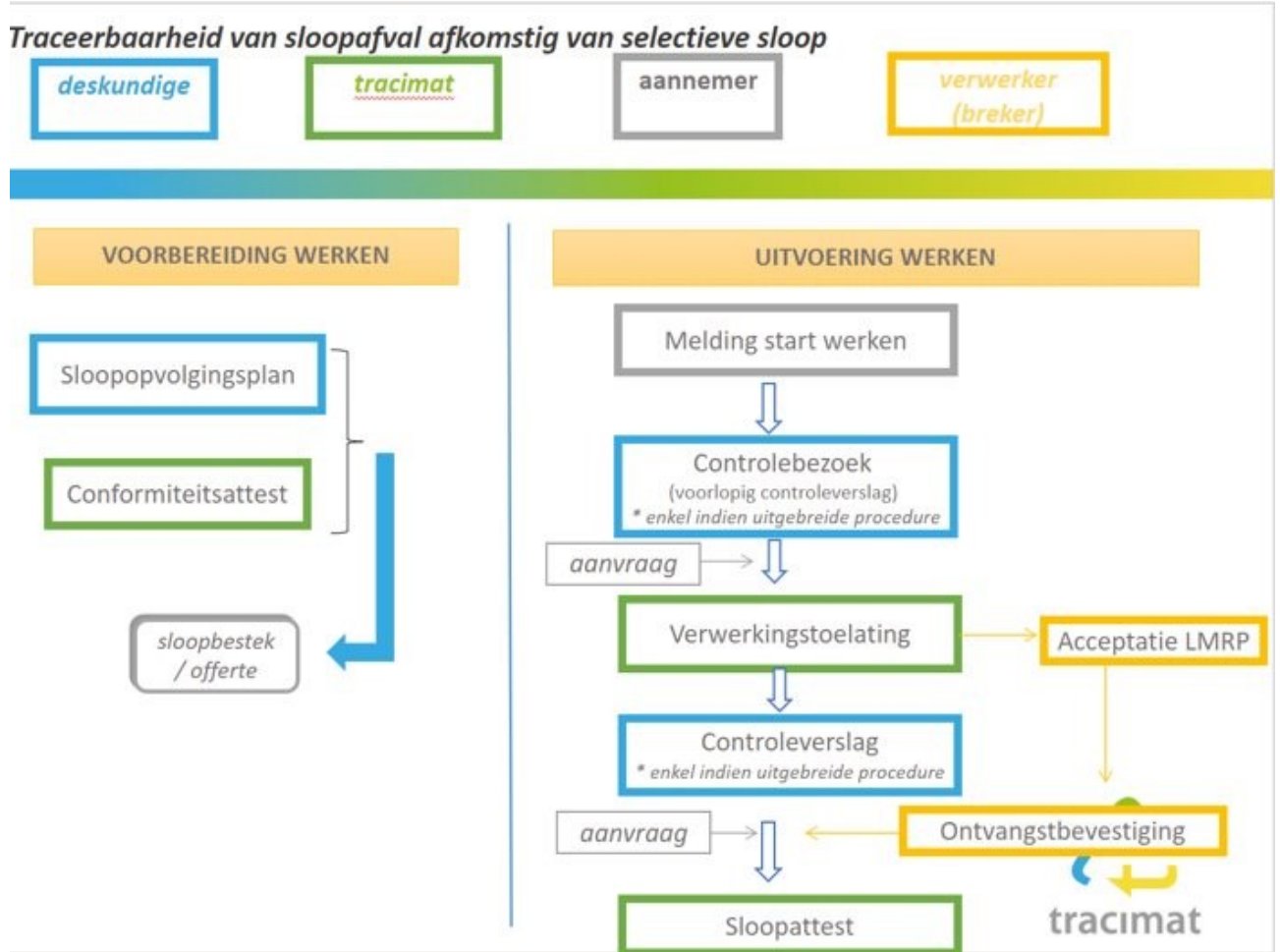
De afvalstoffen die ontstaan bij de selectieve sloop of ontmanteling worden afgevoerd naar een vergunde inrichting voor verwerking. De traceerbaarheidsprocedure van een erkende sloopbeheerorganisatie (Tracimat) wordt gevolgd. Een slooptest moet na afloop van de werken worden aangevraagd en bijgevoegd bij de aanvraag tot uitbetaling van de sloopvergoeding.

De sloopdeskundige, uitvoerder van de sloopwerken en verwerker van het steenpuin moeten aangesloten zijn bij de sloopbeheerorganisatie Tracimat. Voor meer info kunt u Tracimat contacteren.

- Voorafgaand aan het slopen van de mestkelders moeten die worden geruimd waarbij de mest wordt afgevoerd conform de bepalingen uit het mestdecreet. U neemt daarvoor contact op met de Mestbank.
- Na de sloop worden alle ontstane putten aangevuld met geschikte grond. Na de aanvulling wordt de volledige zone geprofileerd tot op het maaiveld. Het aanvullen van de ontstane putten moet overeenkomstig de VLAREBO regelgeving gebeuren en daarbij kan het opmaken van een technisch verslag, een grondverzettoelating of een grondtransportmelding noodzakelijk zijn. Die documenten kunnen opgevraagd worden voorafgaand aan de uitbetaling van de sloopvergoeding.
- Als deze voorwaarden bij het slopen niet worden nagekomen kan de uitbetaling worden geweigerd of kunnen de toegekende vergoedingen worden teruggevorderd. De aanvrager laat toe dat personeelsleden van de Vlaamse overheid de terreinen betreden om de nodige vaststellingen te doen.

Een schematisch overzicht van de procedure werd opgemaakt door Tracimat en kan hier geraadpleegd worden.

////////////////////////////////////

37	26
38	23
39	19
40	16
Vanaf 40	16

6.3 HOEVEEL BEDRAAGT DE SLOOPVERGOEDING?

De sloopvergoeding voor stallen bedraagt 40 euro per m² staloppervlakte (buitenmaten) en 8 euro per m² erfverharding. De aangevraagde vergoeding wordt gestaafd met bewijzen van gemaakte kosten, die excl. BTW vergoed worden.

7 DE PROCEDURE VAN DE OPROEP

De oproep kan pas starten nadat de Europese Commissie de regeling heeft goedgekeurd. Dat is gebeurd op 9 maart 2023. Op 10 maart heeft de Vlaamse Regering vervolgens het 'Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de vrijwillige stopzetting van varkensstallen' inhoudelijk goedgekeurd. Aanvragers hebben 45 dagen tijd om een aanvraag aangetekend in te dienen. De datum van indiening start nadat de Gegevensbeschermingsautoriteit advies heeft verleend.

De aanvraag zal gedurende het volledige traject worden behandeld door personeelsleden de Vlaamse Landmaatschappij.

De Vlaamse Landmaatschappij laat de aanvragers binnen de 30 dagen na de afloop van de oproep weten of de aanvraag al dan niet volledig is. Als de aanvraag onvolledig is, zal de Vlaamse Landmaatschappij de aanvragers meedelen welke stukken er ontbreken. De aanvragers krijgen 30 dagen om de ontbrekende stukken alsnog aan de Vlaamse Landmaatschappij te bezorgen. Als de aanvraag volledig is, zal de Vlaamse Landmaatschappij de aanvraag verder behandelen.

Binnen de 120 dagen na de afloop van de oproep zal de Vlaamse Landmaatschappij beslissen of de aanvraag geselecteerd is voor de vrijwillige stopzetting en wat de bijhorende vergoeding is. Dat gebeurt zowel voor de stopzettingsvergoeding als voor de sloopvergoeding als die werd aangevraagd. De Vlaamse Landmaatschappij brengt de aanvragers op de hoogte van de beslissing.

De aanvragers kunnen binnen de 30 dagen nadat ze op de hoogte zijn gebracht van de beslissing aangetekend beroep aantekenen tegen deze beslissing bij de Vlaamse Landmaatschappij. De Vlaamse Landmaatschappij deelt aangetekend de beslissing over het bezwaar mee binnen de 60 kalenderdagen na de dag waarop ze het bezwaar hebben ontvangen.

////////////////////////////////////

Na de kennisgeving van de eerste beslissing hebben de aanvragers maximaal 1 jaar tijd om de stallen effectief stop te zetten en de uitbetaling voor stopzetting aangetekend aan te vragen bij de Vlaamse Landmaatschappij en maximaal 2 jaar tijd om de stallen te slopen en de uitbetaling voor het slopen via een aangetekend schrijven aan te vragen bij de Vlaamse Landmaatschappij, voor zover een sloopvergoeding werd aangevraagd.

Als aan alle voorwaarden en modaliteiten van de regeling is voldaan gaat de Vlaamse Landmaatschappij over tot uitbetaling van:

- de stopzettingsvergoeding aan de exploitant uiterlijk 60 dagen nadat de aanvraag tot uitbetaling is ontvangen en nadat bij controle de stopzetting van de stal werd vastgesteld;
- de sloopvergoeding aan de eigenaar uiterlijk 60 dagen nadat de aanvraag tot uitbetaling is ontvangen en nadat bij controle de sloop van de stal of erfverharding werd vastgesteld.

Als niet aan alle voorwaarden en modaliteiten van de regeling is voldaan dan brengt de Vlaamse Landmaatschappij de exploitant of de eigenaar daarvan op de hoogte binnen de 60 dagen na de aanvraag tot uitbetaling. De vergoeding wordt in dit geval niet uitbetaald.

De exploitant of de eigenaar kan binnen de 30 dagen nadat hij hiervan werd op de hoogte gebracht aangetekend bezwaar indienen bij de Vlaamse Landmaatschappij.

De Vlaamse Landmaatschappij deelt vervolgens de beslissing via een aangetekend schrijven mee binnen de zestig dagen nadat de Vlaamse Landmaatschappij het bezwaar heeft ontvangen.

De Vlaamse Landmaatschappij kan gedurende het volledige verloop van de aanvraag aanvullende stukken en inlichtingen opvragen of een plaatsbezoek uitvoeren.

8 CONTACT

Mocht u nog vragen hebben kunt u deze stellen via e-mail: stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

